

# Jaga verwarmt hoogste toren van de wereld

Volgend jaar start bouw van 1.000 meter hoge stad in Buenos Aires



Koen Vanmechelen en Jan Kriekels van Jaga op de ark in Kopenhagen.

Foto's HBvL/GuT

**KOPENHAGEN - Het Diepenbeekse radiatorenbedrijf Jaga gaat zijn verwarmingssystemen plaatsen in de hoogste toren van de wereld. Het gaat om de duizend meter hoge toren van de Argentijnse architect Julio Torcello, eigenlijk een drijvende stad met 160.000 inwoners die volledig op hernieuwbare energie draait. De bouw start volgens de architect volgend jaar. Zo heeft Jaga-topman Jan Kriekels afgelopen weekend in Kopenhagen aangekondigd.**

Jaga ligt tijdens de klimaatop met een zeilschip - de 'Uchronia ark' - aangemeerd in Kopenhagen. Aan boord van de tweemaster organiseert Jan Kriekels lezingen met onderzoekers, poolreizigers, milieuprofeten en artiesten, onder wie kippenkunstenaar Koen Vanmechelen. We zijn zaterdag even gaan luisteren en vielen van de ene verbazing in de andere.

## Engelen

Op het Kongens Nytorplein in Kopenhagen staat de Jaga-mobiel

waarmee Kriekels en zijn medewerkers meer dan 30 landen doorkruist hebben. In de vrachtwagen worden de klimaatopgangers warm gemaakt voor de lezingen op het zeilschip, even verderop in de kanaalkom waar ook Greenpeace ligt aangemeerd.

'Uchronia', zo noemt Kriekels zijn nieuwe, vrije wereld waar hij de chaos van de energieverwoesting tracht te beheersen. Als symbool heeft hij een wezen laten ontwerpen met een spiraalvormige pijl op zijn rug. "Dat zijn de engelen met

zwarte vleugels die uit de toekomst terugkomen en een boodschap brengen aan de wereld", zegt Kriekels. "Ze vertellen ons dat we geen tijd meer hebben en ons moeten inpassen in de wetmatigheden van de natuur, anders zal die natuur ons uitstoten."

## Kip

Ongeveer op dezelfde golfengte zit kunstenaar Koen Vanmechelen. "Ik ben een beetje gestoord door de slogan 'Save the planet'", zegt Vanmechelen. "Het is alsof wij ons boven de natuur plaatsen en de planeet moeten redden. Maar wij moeten onszelf redden. Wij zijn onderdeel van de natuur. Het gaat met de mens niet anders dan met de kip. Als wij een dier kunstmatig leefbaar houden, wordt het te zwak en gaat de natuur een eigen systeem ontwikkelen met gevaarlijke virussen die aanvallen lanceren op de mens." Vanmechelen doelt op de kippenpest die tot op amper 50 meter van zijn kippenrennen

in Meeuwen-Gruitrode toesloeg. "Mijn boodschap is: 'Wakker de diversiteit aan'. Ik geloof ook in moderne denktanken waar kunstenaars, filosofen en wetenschappers van elkaar kunnen leren."

## Organische stad

Het lijkt allemaal zweverig, maar het is wel dankzij de Jaga-denktank dat Jan Kriekels de Argentijnse architect Julio Torcello heeft ontmoet. Torcello heeft een paar jaar geleden een ontwerp gemaakt voor een kilometer hoge toren in Buenos Aires, het BAF oftewel Buenos Aires Forum. "Een organische stad eigenlijk, midden in de zee, die opgebouwd wordt zoals het skelet van de mens", zegt Jan Kriekels. "Er zullen 160.000 mensen in leven die al hun grondstoffen en energie hergebruiken. Een stad die zich volledig zelf in stand kan houden met hergebruik van water, afvalstoffen, veel wind- en zonne-energie. De spiraalvormige toren zelf wordt één grote windturbine.

Ontwerp van de hoogste toren ter wereld, een spiraalvormige organische stad van 1.000 meter hoog, te bouwen op platformen voor de kust van Buenos Aires.



Torcello heeft me nu verzekerd dat de bouw in 2010 kan starten. In het Chinese Shanghai komt overigens een identieke toren."

Het project in Buenos Aires - geraamd op 3,3 miljard dollar - wordt volgens Kriekels gefinancierd met privé- en overheidsmiddelen. Het zou klaar moeten zijn in 2016, wanneer Argentinië 200 jaar onafhankelijk is. Jaga zou de intelligente verwarmings- en afkoelingssystemen leveren. Utopie? Het Diepenbeekse bedrijf heeft niet alleen in eigen land kleppers van gebouwen uitgerust - zoals het justitiegebouw in Antwerpen - het heeft ook wereldwijd prestigieuze projecten binnengehaald. Om er maar eentje te noemen: de in aanbouw zijnde Federation Tower in Moskou, met 506 meter de hoogste toren in Europa, wordt uitgerust met een energiezuinig verwarmingssysteem van Jaga.

Guy THUWIS